

Lovforslag nr. L 159. Fremsat den 6. februar 2003 af Kamal Qureshi (SF), Anne Bastrup (SF) og Aage Frandsen (SF)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om svangerskabsafbrydelse

(Nedsættelse af aldersgrænsen for abort til 15 år uden samtykke fra forældremyndighedens indehaver)

§ 1

I lov om svangerskabsafbrydelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 762 af 11. september 2002, foretages følgende ændringer:

1. § 6, stk. 1, affattes således:

»Er kvinden under 15 år, skal forældremyndighedens indehaver samtykke i anmodningen.«

2. I § 8, stk. 3, indsættes efter 2. pkt. som nyt punktum:

»Er kvinden mellem 15 og 18 år, skal lægen i forbindelse med vejledningen om indgrebet særligt sikre sig, at kvinden forstår rækkevidden af indgrebet, og at hun har tilstrækkelig støtte og vejledning i forbindelse med indgrebet.«

§ 2

Loven træder i kraft den 1. juli 2003.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Med lovforslaget ønsker forslagsstillerne at sænke aldersgrænsen for abort uden forældresamtykke til 15 år, så den sidestilles med aldersgrænsen for den seksuelle lavalder. Forslaget skal ses i sammenhæng med forslaget om, at unge mellem 15 og 18 år skal have bedre vejledning og rådgivning, end tilfældet er i dag, hvor et samtykke fra forældrene normalt indebærer, at ingen vejledning gives. Det er endvidere forslagsstillerne opfattelse, at en effektiv og grundig støtte og vejledning i høj grad vil forbedre forholdene for de unge, hvis forældre ikke kan eller vil forholde sig til deres situation på anden måde end ved blot at give samtykke til aborten. Dette forslag vil derfor forbedre forholdene generelt for den enkelte unge, også i situationen efter indgrebet.

Det er forslagsstillerne forventning, at langt de fleste af de unge, der bliver gravide og ønsker en abort, fortsat vil spørge deres forældre til råds i beslutningen om at få foretaget abort. Men med lovforslaget åbnes der mulighed for, at de unge kan vælge ikke at inddrage deres forældre. Hovedformålet med forslaget er således at give de unge en selvstændig ret til at bestemme, om de vil have et barn i en ung alder, uden at blive mødt med et afslag fra deres forældre.

Det er endvidere forslagsstillerne opfattelse, at situationen for den unge, der bliver gravid, og som selv ønsker abort, kan blive helt uoverskuelig, hvis forældrene nedlægger veto. Derved påføres den unge kvinde at gennemføre en graviditet, som hun ikke ønsker. Der findes unge, som ikke bor hos forældrene, og som har et meget dårligt forhold til dem. Disse unge oplever det som helt uforståeligt, at forældrene skal kunne bestemme over deres fremtid.

Efter gældende lovgivning kan abort hos en kvinde mellem 15 og 18 år kun foretages med forældrenes samtykke eller efter forud indhentet tilladelse fra (abort)samrådene, der ifølge loven oprettes i hver amtskommune.

I 2000 blev der foretaget i alt 1.954 aborter på kvinder mellem 15 og 19 år (kilde: www.abortnet.dk).

I 2001 modtog samrådene i alt 74 ansøgninger om tilladelse efter lovens § 6 til abort, uden at der indhentes samtykke fra forældremyndighedens indehaver, eller om, at tilladelse gives på trods af, at forældremyndighedens indehaver modsætter sig indgrebet. Der blev givet 59 tilladelser og 15 afslag. For nærmere oplysninger i den forbindelse henvises til Retsudvalget, alm. del – bilag 111 (Abortankenævnets årsberetning for 2001) og alm. del – bilag 301 (justitsministerens besvarelse af to spørgsmål fra Folketingets Retsudvalg) i folketingsåret 2002-03.

Antallet af aborter i aldersgruppen 15-19 år er faldet hvert år gennem de sidste 15 år. Dette finder forslagsstillerne overordentlig positivt. Med forslaget må det forventes, at de unge, der i dag får afslag på abort på grund af manglende forældresamtykke, vil bidrage til en isoleret stigning, men dog ikke mere, end at det samlede aborttal fortsat vil være faldende. Den samlede faldende tendens skyldes bl.a. mange års forbedret oplysning om prævention. Den indsats skal fastholdes og intensiveres

Tiden er efter forslagsstillerne opfattelse løbet fra lovens bestemmelse om, at unge under 18, der er gift, ikke skal have forældrenes samtykke til abort i dag, mens unge, der er ugifte samlevende eller bor alene, skal have deres forældres samtykke til abort.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Med denne ændring flyttes aldersgrænsen for abort uden forældresamtykke til 15 år. Ændringen medfører herefter, at unge under 15 år, der skal have foretaget abort, kun kan få det med forældrenes samtykke eller efter forud indhentet tilladelse fra et samråd, mens unge mellem 15 og 18 kan få foretaget indgrebet uden forældrenes samtykke. Der henvises i øvrigt til forslagets generelle bemærkninger.

Til nr. 2

Bestemmelsen medfører en udvidet rådgivning i forhold til gældende lovgivning. Baggrunden for udvidelsen af bestemmelsen er, at det er forslagsstillerens vurdering, at det er af afgørende betydning, at en sænkning af aldersgrænsen for abort uden forældrenes samtykke følges op af et udvidet tilbud om støtte og rådgivning i den forbindelse. Det er væsentligt, at den rådgivning, vejledning og støtte, der skal ydes til unge mellem 15 og 18 år, tilrettelægges med denne aldersgruppe for øje og under hensyntagen til denne gruppes særlige behov. Det er for forslagsstillerne væsentligt, at der i denne rådgivning og vejledning, der med for-

slaget skal tilbydes unge mellem 15 og 18 år, lægges særlig vægt på, at kvinden forstår rækkevidden af indgrebet, og at hun henvises til vejledning eller særlige støtteforanstaltninger om nødvendigt.

Bestemmelsen om udvidet/særlig målrettet rådgivning får desuden ny betydning for den gruppe af unge piger, der ikke har en familie, som kan give dem den nødvendige støtte i forbindelse med en abort.

Til § 2

Med bestemmelsen foreslås lovændringen at træde i kraft den 1. juli 2003.

Skriftlig fremsættelse

Kamal Qureshi (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om svangerskabsafbrydelse. (Nedsættelse af aldersgrænsen for abort til 15 år uden samtykke fra forældremyndighedens indehaver).

(Lovforslag nr. L 159).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager lovforslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov*Gældende formulering**Lovforslaget***§ 1**

I lov om svangerskabsafbrydelse, jf. lovbe-
kendtgørelse nr. 762 af 11. september 2002,
foretages følgende ændringer:

§ 5, stk. 1. Anmodning om svangerskabsaf-
brydelse skal fremsættes af kvinden selv.

§ 6. Er kvinden under 18 år, og har hun ikke
indgået ægteskab, skal forældremyndighedens
indehaver samtykke i anmodningen.

Stk. 2. Samrådet kan, når omstændighederne
taler derfor, tillade, at samtykke efter stk. 1 ikke
indhentes. Samrådets afgørelse kan af kvinden
indbringes for ankenævnet.

Stk. 3. Samrådet kan, når omstændighederne
taler derfor, tillade svangerskabsafbrydelse, selv
om samtykke efter stk. 1 nægtes. Samrådets af-
gørelse kan indbringes for ankenævnet af kvin-
den eller forældremyndighedens indehaver.

§ 8. Anmodning om svangerskabsafbrydelse
fremsættes over for en læge eller over for en
amtskommune eller i København og på Frede-
riksberg og Bornholm kommunen.

Stk. 2. Fremsættes anmodningen over for en
læge, skal denne gøre kvinden opmærksom på,
at hun ved henvendelsen til amtskommunen
(kommunen) kan få vejledning om de forelig-
gende muligheder for støtte til gennemførelse af
svangerskabet og for støtte efter barnets fødsel.
Fremsættes anmodningen over for en amtskom-
mune (kommune), skal kvinden, hvis hun ønsker
det, vejledes som nævnt i 1. pkt.

1. § 6, stk. 1, affattes således:

»§ 6. Er kvinden under 15 år, skal forældre-
myndighedens indehaver samtykke i anmodnin-
gen.«

Gældende formulering

Stk. 3. Kvinden skal af en læge vejledes om indgrebets beskaffenhed og direkte følger samt om den risiko, der må antages at være forbundet med indgrebet. Det samme gælder den, der skal fremsætte anmodning efter § 5, stk. 2, eller samtykke efter § 6, stk. 1.

Stk. 4. Forud for og efter indgrebet skal kvinden tilbydes en støttesamtale. Justitsministeren fastsætter de nærmere regler herom.

Lovforslaget

2. I § 8, *stk. 3*, indsættes efter 2. pkt. som nyt punktum:

»Er kvinden mellem 15 og 18 år, skal lægen i forbindelse med vejledningen om indgrebet særligt sikre sig, at kvinden forstår rækkevidden af indgrebet, og at hun har tilstrækkelig støtte og vejledning i forbindelse med indgrebet.«